

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

170.— L., félévre 95.— L.

egyenlő részletekkel 4.— L.

egyre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS.

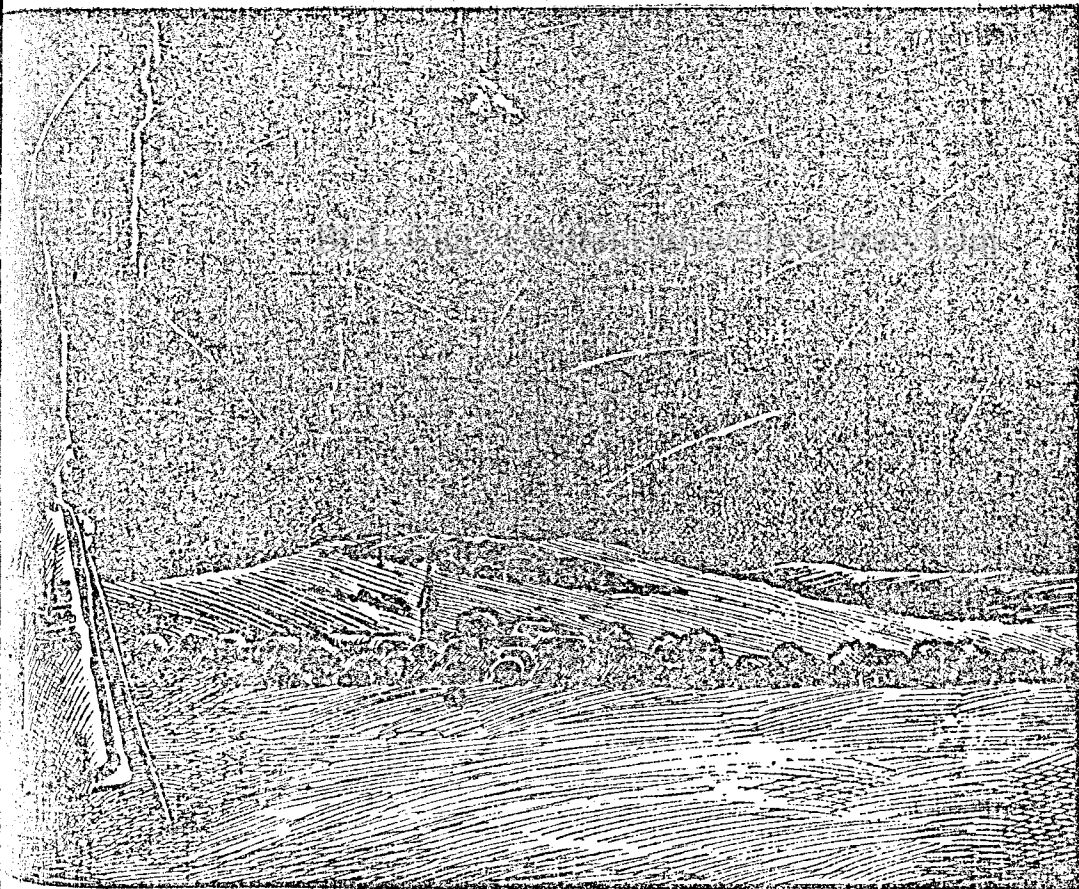
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

Csillaghullás idején

esztendő bizonyos szakában az égen
csillagot lehet látni, Augusztus és
szeptember hónapokról általánosságban isme-

ber sorsát igazítják. Mondanunk sem kell,
hogy a hullócsillagoknak az ember sorsához
semmi közük sincsen. De nincsen közük az

gy éjszakáikon nagyon sok hulló-
csillag villan fel. A hullócsillagokhoz babo-
nát tartják. Azt tartják, hogy minden em-
bernek van egy csillaga az égen és ha az le-
győzött illető meghal. Ez a hiedelem még
a középkorból maradt fenn, mikor a csil-
lagokat azt hitték, hogy azok az isteni ha-
nyalékban foglalnak helyet és az em-

égen ragyogó csillagokhoz sem! A hullócsil-
lagok ugyanis apró, csaknem porszem nagy-
ságu égitestecskék. Származásuk még nin-
csen pontosan megállapítva, valószínűleg a
bolygórendszerek kialakulásánál vagy a
csillag világok gázokból való születésénél
maradnak vissza és bolyonganak a Világ-
egyetemben.

A tudományos kutatások megállapították, hogy a hullócsillagok sulya általában olyan kicsi, hogy ezer hulló csillag legfeljebb 1—2 kilót nyom.

Hogyan villanak fel és miért látjuk ezeket a porszemeket? A „Magyar Nép” 24-ik számában közöltük, hogy a levegő a Földet több-száz kilométer magasságig veszi körül. A hullócsillagok egész rajokban bolyonganak a Világegyetemben. A vonzóerő következtében a nagyobb égitestekre hullanak. Amikor az ilyen hullócsillagok a Föld pályájának közelébe kerülnek, a Föld magához vonzza azokat, összeütköznek a Földdel. Az összeütközéskor a hullócsillagok belejutnak a Föld légkörébe és minthogy óriási sebességgel, másodpercenként legalább 30 kilométerrel suhannak, a levegőben való surlódástól izzani kezdenek, elégnek vagy szétporlanak. Ez a jelenség vezette rá a tudósokat, hogy milyen magasságig terjed a levegő? A hullócsillagok ugyanis átlagosan 150—180 kilométer magasságban tűnnek fel. De figyeltek már hullócsillagokat 5—600 kilométer magasságban is. Ebből következik, hogy a levegőréteg is felér addig a magasságig, amelyben a hullócsillagok feltűnnek.

Hullócsillagok állandóan esnek a Földre. Óránként legalább 4—5-öt lehet megfigyelni, a megfigyelés nélkül lehulló csillagok száma naponta ezekre tehető. Hogy évente bizonyos időben sűrűbben jelennek meg, ennek oka az, hogy a már említett hullócsillag rajok bizonyos pályákon mozognak. Mikor a Föld Nap körüli útjában metszi pályájukat, olyankor sok hullócsillaggal ütközik össze. Ez az oka annak, hogy fellépésükben évről-évre ismétlődő szabályszerűséget látunk. A hullócsillagok és pályáik közeli rokonságban vannak az üstökösökkel és az üstökösök pályáival.

Felmerül a kérdés, hogy vajjon csak ilyen apró porszemecskékből álló rajok vannak-e a Világegyetemben, vagy pedig nagyobb égitestecskék is bolyonganak a térben? Az is gondolkozóra ejthet valakit, hogy vajjon nem-e fenyegeti komoly veszedelem a Földet az által, hogy egy nagyobb égitesttel összeütközik? A kutatások és tapasztalatok azt mutatják, hogy vannak nagyobb hullócsillagok is, ezeket *tűzgolyóknak* nevezik. Sokszor holdtányér nagyságban jelennek meg az égen, sziporkázva szétrobbannak és

néha dörgés is hallatszik a jelenség általában. Nagyobb tűzgolyó darabjai a Földre juthatnak. Ezeket *meteorköveknek* nevezik.

Erdélyben a legismeretesebb a meteorhullás 1882 február 3-án. Ekkor Magyarországon vidékén hullott le nagymennyiségű meteor. A nagyobb meteorkövek halálos szerencséséget is okozhatnak. 1511-ben Crema olaszországi helység mellett 1200 kő hullott juhokat, madarakat és egy embert sulyagon. Más eseteket is jegyzett fel a tudósnem. A legnagyobb feltalált meteorkövek közé tartozik egy Magyarországon Károlyvárosban lehullott 250 kilós kő. Amerikai múzeumban elhelyezve, egy negyvenéves sulyu meteorkövet őriznek. Még ezekenél nagyobb meteorkövek is jutottak a Földre. Amerikai *Arizonában* az indiánoknak van mondája, hogy az istenség a régi korban zesszekeren látogatta meg őket. A mondás a csillagászok adták magyarázatát. Arizonában ugyanis egy óriási, 190 méter mélységű kőbarlangban találtak, ezt egy meteorkő bevégezte elő. A kőnek több darabját a környéken meg is kapták.

Közelebbről egy hatásában is borzasztó nagyságu meteorkő zuhant le Szibéria északi részében. Ez a szerencsétlenség 1908 július 30-án történt. A kutatók csak most jutottak el a szerencsétlenség színhelyére. Amikor a szerencsétlenség történt 800 kilométer átmérőjű területen óriási dörgés hallzott. Több fekvő tudományos intézetek műszerei rengést jeleztek. A későbbi kutatások szemtanúk állítása alapján aztán bizonyossá vált, hogy a Földnek erre a szerencsétlenség helyén ritka lakosságú részére, egész raj zuhant le, másodpercenként 72 kilométeres sebességgel. A tudományos kutatások becslése szerint a nagyobb kövek sulya ezer kilót is elérte s az egész raj közel 10 millió kiló sulyu meteorkövet zuhant a Földre. Valóságos világvége volt ez a meteor. Több mint száz kilométer átmérőjű területen megégett minden. Ötvenkilométer körüli területen pedig kő kövön nem maradt, az évszázadok fákat is mind földre fektette az égi pusztító ereje.

Nagyon sok ember és állat pusztult el ennél a szerencsétlenségnél. Ha véletlenül a Földnek egy lakott részét éri ez a meteor, bizonyára bekövetkezik ott az emberiség emberi művelődés teljes pusztulása.

A hullócsillagok arra tanítanak, hogy a Világegyetemben sok rendezetlen anyag bolygó, kisebbségek és nagyobbak. A természet mindenhol bölcsen van berendezve. A levegő, csaknem semminek tetsző gáz, legjobb az élet ezek ellen az égi puszkagolyók ellen. Az élet említettük, amint a levegőbe jutnak, nem robban meg vagy felrobbannak és csak a nagyobb darabjai jutnak a Földre. Nem voltak teljesebbek a hullócsillagokról elmondottak, ha nem említenek meg, hogy némely szerint egészen alacsonyrendű szerveze-

tek utaznak a meteorok segítségével a Világegyetemben. Kaptak is egyes meteorokövekben szerves anyagokhoz hasonló vegyületeket. Így született meg a feltevés, hogy a meteorokövek a Világegyetemben az élet magvetői.

Ezt azonban biztosan nem tudjuk s talán soha sem is fogjuk megtudni. A természet bölcs berendezésének vizsgálata közben azonban csodálatunkból juttatnunk kell a hullócsillagoknak is. Szenteljünk tehát néhány, szép éjszakát megfigyelésükre.

Szent és csodálatos erő – magyar dal!

Szeptember hatodikán és hetedikén tartja Brassóvárt a Romániai Magyar Dalosszövetség esztendő fennállásának jubileumát. A magyar dalnak erre az ünnepére az országban hatvan magyar dalárda fog megjelenni Románia minden részéből, hogy jelezze rendületlen hűségét a magyar dalnak és hogy tanubizonyosságot tegyen arról, hogy magyarságunk él és élni akar.

De azok is, akiket a távolság és a nehéz gazdasági gondok otthon tartanak ezeken a napokon, lélekben meleg szeretettel fognak részt venni az ünnepben.

A magyar dal ünnepe az egész magyarországi ünnepe lesz.

Szeretettel és hálával gondolunk mindenkinek a férfiakra és ifjakra, asszonyokra és gyerekekre, akik a mindennapi munka verejtékes fáradozásai után pihenésre való óráikkal arra áldozzák, hogy összegyűljenek dalárda szízek szízeibe és odaadó buzgalommal tanulják és gyakorolják a magyar dalot.

Tisztelettel és hálával gondolunk az ünnepélyes fordulón magyar dalárdáink minden tagjára és ezeknek a dalárdáknak vezetőire és megteremtőire és az őket

közös munkára egybefogó Magyar Dalosszövetségre.

Mert ők az oszlopok és segítők a mi nemzeti lelkünknek és fundamentumai a mi életünknek.

Szent és csodálatos dolognak a szolgálói ők.

Mert csodálatos és szent dolog a dal.

Teste nincsen, — mint a léleknek.

De zengő szárnyaira veszen és magával vivén felemel a mindennapi élet szürke és hideg ködéből és felviszen a magasságokba, ahol közelebb van hozzájuk az Isten békesége és tisztasága és ahonnan messze elmarad a Föld szennye és tülekedése. Ahonnan messze lehet látni a múltba és a jövőbe és ahol ebből a látásból erőt és vigasztalást merítünk szomszédos lelkünknek...

Bús harangszó temetéseinken, vidám zengés lakodalmainkon, pacsirtaszó barázdáink felett, megnyugtatónk, vigasztalónk, bátorítónk, erősítőnk, nemzeti lelkünknek édes anyja! Te szent és csodálatos erő, magyar dal!

Aldottak a te szolgálóid!

Kovács Dezső.

minden magyar ember jegyezze jól meg,
hisz a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító“ R.-T.

tehát magyar köteletség biztosítását ide átadni

XX

KÜLFÖLD

Bethlen István lemondott. A magyar politikai életnek nagy-jelentőségű eseménye a Bethlen István lemondása, hiszen a volt magyar miniszterelnök erdélyi származása s így pályafutását az erdélyi magyar kisebbség érthető érdeklődése kísérte. Lemondása egészen váratlanul jött. Már a pénzügyi válság sikeres megoldása és a külföldi kölcsön megkötése után. Tulajdonképeni okáról megbízható értesülés még nincs. A hivatalosan megjelölt ok az, hogy a költségvetés egyensúlyba hozatalához szükséges intézkedéseket új kormányra kell bízni, mert azt a régebbi intézkedések kevésbé kötik, mint kötötték volna a Bethlen-kormányt. Nem lehetetlen azonban, hogy külpolitikai okoknak is volt szerepük a lemondásnál. Az ötmillió fontos új kölcsön nagyobb részét ugyanis Franciaország adta, még pedig a francia közvélemény nagy rokonszenve mellett, amit különösen a francia újságok hangoztatnak, kifejezve, hogy Magyarországra nagy feladat vár Középeurópa életében. Lehet, hogy ez Magyarországnak a francia külpolitikába kapcsolódását jelenti, s mert Bethlen István volt az, aki megszervezte a magyar-olasz közeledést, most célszerűnek látta, hogy hazája érdekében egyelőre eltávozzék a politika küzdőteréről.

A magyar politikában elért sikereiről kormányzásának tizedik évfordulóján részletesen megemlékeztünk, ezért erről ezúttal bővebben nem írunk, de reméljük, hogy a Bethlen István visszavonulása nem lesz végleges.

Az új magyar kormány a következőképpen alakult meg: Miniszterelnök és ideiglenes pénzügyminiszter: Gr. *Károlyi* Gyula, honvédelmi miniszter: *Gömbs* Gyula, vallás- és közoktatásügy: *Ernst* Sándor, kereskedelemügy: Dr. *Kenéz* Béla, földmivelésügy: *Ioády* Béla, külügy: *Valkó* Lajos, igazságügy: *Zsitvay* Tibor, belügy: *Keresztes-Fischer* Ferenc, népjólét (ideiglenesen, a miniszterium felosztásáig): *Ernst* Sándor, tárcanélküli kiscgazda miniszter: *Mayer* János.

*Károlyi*t, mint aradmegyei birtokost, őt is lehet erdélyinek tekinteni s a politikában sem új ember, mert a vörös uralom bukása után ő szervezte meg Aradon az első, ugynevezett szegedi polgári magyar kormányt.

Német terv Európa új rendjéről. Egyik nagy német újságban érdekes terv jelent meg Európa politikai életének újjászervezéséről. E szerint a terv szerint Anglia, Franciaország, Olaszország, Németország és Szovjetország szövetségre lépnének s nemcsak a gazdasági, hanem a politikai válságát is elintéznék a világnak s a döntőbíráskodás kölcsönös biztosításával lehetetlenné tennének a jövőben minden európai háborút. A nagyszabású terv nagy feltűnést keltett az egész világon s természetesen a világ újságjai is élénken foglalkoznak vele. A francia újságok meglehetősen tartózkodóan tárgyalják, míg az olasz lapoknál nagy lelkesedést keltett a terv. Viszont Németország sem jelenlegi helyzetében kívánja a szövetség megkötését, mert a német újságok nyíltan írják arról, hogy a Hoover-féle gazdasági terv megvalósítása után Németország kívánni fogja

a békeszerződés revízióját. Tehát — mint minden más ilyen nagyszabású tervnek — ennek a tervnek is sok feltétel bekövetkezésétől függ a megvalósulása.

Magyar kereskedelmi tárgyalások. A román-magyar kereskedelmi szerződés megkötése után Csehországgal és Franciaországgal folytat kereskedelmi tárgyalásokat Magyarország, még pedig a Bükk gyönyörű állami ürdőjén: Lillafüreden. Még a cseh—magyar szerződés megkötése inkább a cseh ipar érdeke, a francia—magyar szerződés nagy jelentőségű a magyar mezőgazdaságra, mert Franciaország hajlandó átvenni a magyar mezőgazdasági feleslegek jelentékeny részét.

A tárgyalások sikerrel haladnak előre, úgy hogy a szerződések végleges megkötését már rövid időn belül lehet várni.

A szerbiai jubileum. Sándor király augusztus 15-én ünnepelte trónralépésének tizedik évfordulóját, amiről országa minden nagyobb városában megemlékeztek, istentisztelet keretében s polgári ünnepségek során is. Előzetesen az a hír volt elterjedve, hogy ez alkalomból a király meg fogja szüntetni a diktatúrát s visszaadja országának az alkotmányos élet békéjét. Ezek a hírek azonban nem váltak valóra. Ugy látszik Szerbiában még nem rendeződtek annyira a viszonyok, hogy az alkotmányos utra vissza lehessen lépni.

Francia államférfiak Berlinben. Komoly szó van arról, hogy Briand külügyminiszter egészségének helyreállta után Laval miniszterelnökkel együtt Berlinbe viszonzni fogja Brüning kancellár párisi látogatását. Ennek a látogatásnak bizonyára nagy hatása lesz az európai bonyolult gazdasági és politikai viszonyok rendezésére.

Ne ártsunk magunknak!

A pénzügyi válság, melynek legnehezebb napjait éljük, az általános gazdasági válság utolsó fejezetét képezi. Az általános gazdasági válságot a mezőgazdasági válság előtörténete, majd kiterjedt az ipari, kereskedelmi és végül a pénzügyi életre is. A mezőgazdasági termények árában beállott hirtelen árműködés az iparcikkek legnagyobb részét, a mezőgazdasági népesség jövedelmét annyira lecsökkentette, hogy az ipari termelés és ezzel egyidejűleg a kereskedelmi forgalom ellanyhulását vonta maga után. Ennek pénzügyi következménye az lett, hogy fizetési kötelezettségének nem tudott eleget tenni a mezőgazdaság, sem az ipar, sem pedig a kereskedelem nem tudott pontosan eleget tenni. Minthogy pedig a bankok kötelezettségeiket ennek következtében nem tudták rendszeresen behajtani, az újabb felmerülő hitelkérdéseket is korlátoltan tudták kielégíteni.

A hitelélet megbénulása, mely a pénzügyi válság első tünete volt, egyre nagyobb mértékben oltotta, míg végül a német pénzügyi zavar teljes felfordulást idézett elő. A németországi szükségrendeletek és a magyarországi bankkorlátozások hatása alatt a betétesek megrohanták a bankokat, betéteiket visszavonták, úgy hogy ennek következtében bankjainknak mindennemű hitelfolyóiratát be kellett szüntetniök, hogy készpénzszükségletüket a betétesek rendelkezésére bocsátassák.

A közönségnek a bankokkal szemben tapasztalt eljárása teljesen indokolatlan volt és mérhetetlen károkat okozott a közgazdasági életnek a hitelélet megbénításával. A helyzet azonban szerencsére még nem olyan súlyos, hogy azon ne tudnánk segíteni, ha a betétesek eddigi magatartásukat megváltoztatják. Ezt pedig nemcsak a közgazdasági érdekek, de a betétesek magángazdasági érdekei is parancsolólag követeli meg.

Tudni kell ugyanis, hogy a pénznek a bankokból való elvonása a bankjegyforgalom csökkenését idézi elő, mert a kivont pénzt a betétesek nem adják vissza a forgalomnak, hanem odahaza őrzik. A gazdasági élet a bankjegyforgalom lecsökkenését nem bírja ki, huzamosabb ideig s arra kényszeríti a kormányzatot, hogy a forgalomból kivont pénz-

jegyeket újabb, fedezetlen pénzkibocsátással pótolja. A fedezetlen pénzkibocsátás természetesen a pénz értékesökkenését idézi elő s ebben az esetben azok szenvedik a legsúlyosabb veszteséget, akik vagyonukat odahaza készpénzben őrzik. A pénz elértéktelenedése ellen való védelem tette szükségessé most Magyarországon az aranypengő-érték bevezetését.

Úgy a magánérdek, mint a közgazdasági érdek egyaránt azt követelik, hogy a betéteseket hagyjuk nyugodtan a bankokban, a már kivont betéteket vigyük vissza, sőt minden más felhasználatlanul heverő tőkét is adjunk át a bankoknak, hogy azok gazdasági feladataikat, a hitelszükséglet kielégítését továbbra is elláthassák.

A betéteseknek tudniuk kell, hogy a nagyobb arányú betétvisszaadással a bankokat súlyos nehézség elé állítják, már pedig bankjaink nemzeti vagyonunk milliárdjait kezelik. Minden betétes tekintse kötelességének, hogy az elvont betétet adja vissza annak a banknak, ahol azt azelőtt elhelyezte, hogy az évek hosszú sora alatt kialakult magyar bankszervezet egyensúlya ne boruljon fel.

A kormány támogatásával nemrégiben életre hívott garanciabank biztos háttérrel nyújt bankjainknak és alkalmas arra, hogy a betétesek minden aggodalmát eloszlassa. Különben már úgy Németországban, mint Magyarországon is az ijedelem idejében kivont betéteket csaknem teljes összegében visszavitte a közönség.

Gazdasági életünk belső megszilárdítását, addig is, míg a nemzetközi megoldás a gazdasági válság eredő okát nem szünteti meg, másként mint a rendes hitelélet visszaállításával, nem érhetjük el.

A nemzetközi pénzpiac feszültsége sokat enyhült. Emellett szól a magyar kölcsön sikere és Franciaországnak a délkelet-európai agrárállamok iránt való fokozott érdeklődése, melyeket hosszulejárata kölcsönökkel akar megsegíteni. Mindez kedvező jel arra, hogy a mély pontjára jutott gazdasági válságból a nemzetközi közreműködés által megtaláljuk a kivezető utat.

Dr. Oberding József,

Belpolitikai hírek

Bűnvádi feljelentést tesznek az udvarhelymegyei választás miatt. Mindenkinék élénk emlékezetében van még az a választásnak csúfolt irtó hadjárat, amit a Iorga-kormány ez évi június elején rendezett az udvarhelymegyei magyarság ellen. Ha a legsötétebb Afrikában választások lennének, csak ott történhetnének olyan szörnyűségek, minők Udvarhely megyében lefolytak. Választóknak esendőrerővel való megakadályozása a szavazásban, választóknak, bizalmiférfiaknak és képviselőjelölteknek letartóztatása csak azért, mert alkotmányos jogukat gyakorolni akarták, szavazatok elsikkasztása, így ment ott a választásoknak nevezett csúfság. Így aztán az egy Bethlen György pártelnök lett a magyar jelöltek közül megválasztottnak kijelentve, a többi magyar jelöltek holmi ó-királyságbeli állatorvosokat és más hasonló nevezetes embereket „választottak” az udvarhelyi székek, akiket sohase láttak és nem is fognak látni. A Magyar Párt udvarhelymegyei tagozata most készült el a választási vizsgálóösszeállításával. Bűnvádi feljelentést adnak be a törvénysértők, ezek közt első sorban egy Mohanu nevű, a választásra külön oda vezényelt ó-királyságbeli bíró ellen. Erre a feljelentésre okvetlen szükség van. Hogyan bizhasson a nép a bíróságban, mikor ilyen úgynevezett bírók vannak, mint ez a Mohanu nevű? Azt hittük, a választási csalások és erőszakoskodások csak a gyászos emlékü liberálisok politikai rendszeréhez

tartoznak. Csalódtunk. Éppen azért legfőbb ideje megtudnunk a bíróságtól, hogy itt minden megengedett-e a magyar választókkal szemben?

Szinvallás. A Romániához csatolt területeken élő kisebbségeket azzal biztatták az eddigi kormányok, hogy a kisebbségi kérdés törvényes rendezése rövid időn belül meg fog történni. A kisebbségek részéről hangoztatták, hogy a román államnak nemcsak erkölcsi és becsületbeli kötelessége a kisebbségi törvény megalkotása, hanem erre törvényes formában is kötelezik a gyulafehérvári pontok. Ezekben ugyanis a romániai nemzeti kisebbségeknek a gyulafehérvári nemzetgyűlés teljes szabadságot biztosított a román állam keretein belül. Eddig a román kormányok nem nyilatkoztak határozottan, hogy mi lesz a gyulafehérvári pontokkal? Most aztán Metes István belügyi alminiszter egyik román ujságban nyíltan kifejezte, hogy a gyulafehérvári pontok érvényüket veszítették és az 1918. évi egyesülés történelmi lázában született eszmék meghaltak.

A pátriárkának nincs román állampolgársága! Egyik bukaresti ujság feltűnést keltő cikkben írt arról, hogy Miron Cristea pátriárkának, aki a román államegyház feje, volt régens és jogszerinti szenátor, nincsen állampolgársági bizonyítványa. A bukaresti lap azt is közli, hogy Miron Cristea nincs felvéve az állampolgársági listába. Ha Miron Cristeával is úgy bánnának mint a közönséges állampolgárokkal, akkor Miron Cristea nemesak, hogy az államegyház feje nem lehetne, hanem még papnak sem maradhatna meg Romániában. Megint egy példa arra a kétféle mértékre, ahogyan Romániában mérnek.

Viharok egy nyilatkozat körül. Brandsch Rudolf kisebbségi államtitkár Ujaradon nagyobb beszédet tartott és nyilatkozatot adott az ujságok képviselőinek. Brandsch beszédében a romániai gazdasági válsággal foglalkozott és kifejtette, hogy a világválság főoka Németország gazdasági leromlásában keresendő. Ennek pedig oka az igazságtalan békeszerződés. A bukaresti román ujságok Brandschot nyilatkozatáért támadásban részesítették, mondván különösnek tartják, hogy az állam egyik főtisztviselője a békeszerződések ellen izgat.

Diákgyűlés Bukarestben. A nemzetközi diákegyesület ez évi rendes gyűlését Bukarestben tartotta. A kisebbségi kérdéssel nem foglalkoztak, mert el akarták kerülni kellemetlen helyzetek teremtését. A gyűlés még sem végződött békésen, mert az angol kiküldöttek kijelentették, hogy az angol diákságnak a nemzetközi egyesületből való kilépését fogják javasolni, mert az egyesület tulnyomóan politikai s így eltért eredeti céljától, mely az egyetemi fiatalság megismerkedésének és együttműködésének biztosítása. Ehhez a nyilatkozathoz csatlakoztak Dél-Afrika, Amerika, Dánia, Hollandia és Svédország is.

Keleti Ujság

Erdély
legolvasottabb magyar lapja

Tartalmas, Megbízható,
Szórakoztató

Az Orsz. Magyar Párt
hivatalos lapja

HIREK *

ünnepségek között zajlott Budapesten Szent István Magyarország egyik legnagyobb ünnepe Szent István E napon kettős ünnepet tartottak a magyarság: nemzeti és Szent Istváni ünnepet. Folyó évben ismét ünnepségeket tartottak Budapesten és Magyarországon minden helységében Szent István ünnepének alkalmából. Az ünnepnapon nagyon sok külföldi utazó Magyarországra, nemcsak a turisták, hanem idegen nemzetiségűek is. A lengyel légionisták is ünnepséget tartottak a lengyel katonai templomban Szent István napján. Ezen megemlékeztek Budapesten és a magyarországi minisztérium kiküldetésével.

Magyarságra méltó rendelet. A panasz hangzott el Erdélyben részben a csendőrök zaklatása ellen. Dimitrescu csendőrségi vezérfelügyelő felhívást intézett Románia kormányához, hogy a csendőrségről elkövetett visszaéléseket és erőszakoskodásokat jelezzék be a csendőrségi felügyeletnek. A csendőrségi vezérfelügyelő felhívása a következő: Írásbeli rendeleteink és a vizsgálatok alkalmával tett megfigyelésünkkel tapasztaljuk, hogy a csendőrökkel szembeni társadalmi intelligenciánk dacára sajnos a csendőrök nem akarják abbahagyni azt a régi rendőri szokást és még mindig bántalmazzák a lakosság egyes tagjait, amellyel alapos okok nélkül nem lehet tartóztatni. Ilyen csendőröket, akik a kapott rendeleteket nem tartják be, továbbra is mindig sűrűn találhatjuk. E akarom élni, hogy a csendőrök és embertelen szokás

eltűnjön, miért is ezennel kérem az ország egész lakosságát, valamint a hivatalok vezetőit, a községi alkalmazottakat, a lapok tudósítóit, szóval mindenkit, akinek akár hallomásból, akár közvetlen látásból tudomására jut, hogy valamely csendőr ilyen cselekményt követ el, értesítsen engem személyesen vagy írásbelileg. Intézkedni fogok, hogy a bűnösök ellen a legszigorúbb eljárást megindítsák. Ezt a felhívást azért intézem a lakossághoz, mert sűrűn előfordul, hogy a bántalmazottak, vagy az ok nélkül tartóztatott egyének félelemből lemondanak a panasz jogáról és ilyen körülmények között a bűnös elkerüli a megérdemelt büntetést. A csendőrség vezérinspektora pedig nem jut abba a helyzetbe, hogy a visszaállapotoknak véget vehessen.

A csendőrség vezérinspektora
General C. N. Dimitrescu.

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy minden visszaélést, ami a csendőrség részéről tudomásukra jut, közöljék a „Magyar Nép” szerkesztőségével.

Fordulat az elbocsátott vasutasok ügyében. A vasut vezetősége, mint közöltük lapunkban, különböző ürügyek alatt sok vasutast bocsátott el szolgálatból. Az elbocsátott vasutasok peres uton akarták érvényesíteni igazságot az államvasutal szemben. A vasut vezetősége jobbnak látta a pereskedések elől visszavonulni és úgy intézkedett, hogy az elbocsátott vasutasokat szeptember 1-én visszaveszik a szolgálatba. Természetesen el lehetünk készülve arra, hogy az így visszahelyezett vasutasokat áttelepítésekkel és más kellemtelen intézkedésekkel fogják gyötörni.

Beváltják a kék, lila és téglaszínű száz lejes bankjegyeket. A Román Nemzeti Bank hirdetményt tett közzé, hogy a kék, lila és téglaszínű 100 lejes bankjegyeket, melyeket a forgalomból már nagyrészt bevontak, a bank beváltja és új bankjegyekkel cseréli ki. A bankjegyek beváltását a Banca Nationala központja és fiókjai október 1-ig teljesítik. Ezen az időn túl a bankjegyek értéktelenné válnak.

Nagy lelkesedéssel fogadták a Zeppelint Londonban. A németek óriás léghajója a Zeppelin Londonban tett látogatást. A léghajót óriási lelkesedéssel fogadták az angolok. Megérkezésekor az angol katonai zenekar a német himnuszt játszotta. A Zeppelin mostani utazásának különleges érdekessége az, hogy Párizson át akart repülni Londonba, a francia légügyi minisztérium azonban hivatkozva a kedvezőtlen időjárási viszonyokra, arra kérte a Zeppelin parancsnokát, hogy ezuttal kerülje el Párizst.

A bírák éljenek erkölcsösen! Hamangiu igazságügyi miniszter érdekes körrendeletet küldött a bíróságokhoz. A rendeletben kifejezi az igazságügyi miniszter, hogy a bírácoknak egy része gyorsan letárgyalja az ügyeit, csak azért, hogy kártyázni mehessen. Mások késő estig kártyáznak és így a következő napon nem tudják a tárgyalásokat ellátni. A kártyázás és mulatás egyébként is aláássa a bírák tekintélyét és könnyen függetlenségüket is elveszithetik ilyen módon. Az igazságügyi miniszter a felsorolt indokok alapján megtiltja a bírácoknak, hogy kártyázzanak és olyan helyiségekbe járjanak, ahol kártyázások folynak. Azokat a bírácokat, akik a miniszter rendeletét megszegik 15 napi fi-

zetés megvonással és dorgálással büntetik. Ha a bíró büne nagyobb, úgy rendelkezési állományba helyezik, vagy elbocsátják a szolgálatból.

Kedvező fordulat előtt áll a csikkarcfalvi ügy. Ismeretes, hogy a csikkarcfalvi közbirtokosság vagyonkezelésénél elkövetett állítólagos hibákért Pótvoszki jegyzőt és Mihály István pénztárost letartóztatták. A vizsgálat során megállapították, hogy a közbirtokosság vagyonkezelésében csak kisebb formai hibák történtek, bűnös vagyonkezelésről azonban szó sincs. A hír nagy örömet váltott ki a megye lakosságának körében és remélik, hogy az ártatlanul meghurcolt tisztviselőket rövidesen szabadlábra helyezik.

Balogh István kormánypárti képviselőt csalásért feljelentették. A csikszenttamási tűzkárosultakat segélyező bizottság elnöke bűnvádi feljelentést adott be Balogh István kormánypárti képviselő ellen. A följelentés szerint Balogh képviselő, mint a bizottság jegyzője csalást követett el azzal, hogy a Küküllővízgyári Cserépgyártól a tűzkárosultak részére szállított cserép árából 28 ezer lej sápot vett fel. Balogh a vásárkor azt állította a gyárban, hogy az összegből a bizottság többi tagjainak is adnia kell. Ezzel az állításával erkölcsi kárt okozott a bizottsági tagoknak, hogy megvesztegethetők, másfelől megkárosította a tűzkárosultakat, mert a cserép árára rászámították a 28 ezer lei sápot.

Négyszázezer lejt sikkasztott a bűnös tisztviselő. A kolozsvári erdőigazgatóság tisztviselője, Trifán Mária, hamis nyugták segítségével négyszázezer lejt sikkasztott az erdőigazgatóság pénztárából. A bűnös tisztviselőt letartóztatták.

Tanító urak! A „Minerva” kiadásában még a múlt iskolai évben megjelentek a Kovács Pál-féle modern

Rajzfüzetek,
Földrajzfüzetek és
Rajztanítási vezérfonal.

A felsorolt munkák teljesen az állami tanterv figyelembe vételével vannak megszerkesztve.

Az egyes osztályok rajzfüzetei az egész évi rajzanyag feldolgozására szakszerű rajzbeli utasításokat, szöveges magyarázatokat adnak.

A földrajzi füzetekben szintén az egész évi tananyag vázlat-szerű rajzokkal, tiszta és világos utbaigazításokkal van ellátva.

E valóban hézagpótló munkák szükségességét bizonyítja az első évben tapasztalt nagy érdeklődés, kereslet, valamint a tanítói szaktekintélyek elismerő nyilatkozata.

Minden tanító meggyőződhetik arról, hogy a füzetek bevezetésével a rajz és földrajztanítás a lehető legszebb eredménnyel a legkönnyebb módon elérhető.

A rajzfüzetek ára darabonként 8 lei.

A földrajzfüzetek ára darabonként 12 lei.

A vezérfonal-ára darabonként 16 lei.

A felsorolt munkák az ország bármely könyvkereskedésében, valamint a Minerva könyvkiadó vállalatnál Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria (v. Deák. Ferenc-utca) 1. beszerezhetők.

Rablók támadták meg a temesvári gyorsvonatot. Jablonita állomás közelében a Temesvár—bukaresti gyorsvonatot rablók támadták meg. A rablók a posta és csomagkocsit teljesen kifosztották. A vasuti személyzet a rablókkal szemben semmit sem tudott tenni. A rablóknak sikerült gazdag zsákmányukkal elmenekülniük.

Segítetek! A felsősófalviak segélyező-bizottság levelet intézett szerkesztőségünkhöz. A levélben az eddig beérkezett adományokról számol el. A nagy értékben begyűlt természetesen adományokon kívül 421 ezer 299 lei gyűlt be. A helyi segélyező bizottság ezután is hálás köszönetet mond a szíves adakozóknak és kéri őket, hogy amennyiben adományokról nyugtát vagy elismervényt kívánnak, azt közöljék a segélyező bizottsággal, hogy nyugtát megkaphassák. Várják és kérik a további adományokat.

Kiadóhivatalunkba Ruttné István Csenéről 30 lejt küldött a felsősófalvi tűzkárosultak javára.

Éheznek a gólyák a szárazság miatt. A Nagy Magyar Alföldön Lajosmizse északnyugati határában, Örkényben és Kunszentmiklós határában érdekes megfigyelést tettek a gazdák. Tömegesen találnak az éhségtől teljesen elgyengült gólyákat, amelyek az emberektől már nem félsznek, hanem, mintegy eleséget könyörögve, a földre lapulnak előttük. A teljesen kiéhezett gólyák már repülni sem tudnak gyengeségtől. Ez a vidék még tavaly is tele volt vadvizekkel, az idén azonban a sok vízmentesítés csatorna és a nagy szárazság kiszorította a vizenyős helyeket és a gólyák többé nem találnak táplálékot.

Árokba fordult Mocs közelében egy autóbusz. A Kolozsvár—szászrégeni autóbusz Mocs közelében egyik éles kanyarodásban felborult. Az autóbusz a három méter mély árokba zuhant. Az autóbusz utasai közül öt-en könnyebben és ketten súlyosabban megsebesültek. A súlyos sebesülteket a mocsai kórházba szállították.

Bukovinában és Brassó vidékén nagy vihar pusztított. Csernovitz környéke felett pusztító vihar vonult át. A vihar házfedeleket sodort el, fákat tépett ki, táviró és telefon vezetékeket törtette meg. A villámcsapás több helyen okozott halálos szerencsétlenségeket. Cirul Mic faluban 8 helyen csapott be a villám, három gyermeket megölt és több embert megsebesített. A vihar után az árvíz okozott jelentékeny károkat.

Brassóban is nagy vihar pusztított. A villám becsapott egy utcai benzinkutba és a benzint elgyújtotta. A tüzet sikerült időben eloltani.

Vérmérgezést okozott egy kalász. Hódmezővásárhelyen Kiss Imre 56 éves munkást néhány nappal ezelőtt cséplés közben a talpán megszurta egy kalász. A jelentéktelennek látszó sebbel mitsem törődve, folytatta a munkáját. Két nap múlva az egész lába felpuffadt, úgy hogy azonnal be kellett szállítani a hódmezővásárhelyi városi kórházba. A kórházban megállapították, hogy a kalász szúrása vérmérgezést okozott. Kiss állapota életveszélyes.

Amerikában el akarják égetni a gyapottermés egyharmadát. Gyapottban óriási túltermelés van és ezért a gyapott ára lecsökkent. Az amerikai gyapottértékesítő-központ ezért a gyapotttermés egyharmadát meg akarja semmisíteni. Remélik, hogy ez sikerülni fog a gyapott további áresését megakadályozni.

Huszonhárom juhot megölt a villám. A Dunaszekcső község határában a villám belecsapott egy nyárfába és súlyosan megsebesítette a fa alatt ülő Ádám Pap János 57 éves juhászt. A juhász agyonsújtott 23 juhot és a juhász kutyáját is megölte.

Támadást intéztek egy beszarábiai vonat ellen. Beszarábiában egy 40—50 főnyi kommunista csoport sortüzet adott le egy személyvonatra. A golyók senkiben sem tettek kárt. A merénylők elmenekültek.

Cséplési tűz Szentmártonban. Az udvarhelymegyei Szentmárton község határában meggyult egy szalmakazal. A tüztől tüzet fogott Soós Ferenc és társainak cséplőgépe is és elégett. A kár egyrésze biztosítás útján megtérül.

Aki magával vitte vagyonát a másvilágra. Közlebről temették el a zalamegyei Ecséhely községben Böjti Pál 81 éves gazdát. Az öreg, jómódu gazdaember arról volt nevezetes, hogy annakidején egyetlen egy darab kékpénzt le nem bélyegeztetett amikor a kékbankó már régen érvényét veszítette, Böjti gazda akkor is gondosan őrizte minden darabját. A világ minden kincséért meg nem vált volna „vagyonától”. Ő ugyanis nagy vagyonnak vélte, mert azt hitte rendületlenül, hogy mindaz, ami 1914 óta van, csak amolyan átmenet és ismét értéke lesz a régi jó „kékpénznek”. Minthogy az öreg gazdát sokan kinevették, a hitetlenkedő rokonságot úgy büntette meg, hogy „vagyonát”, a csupa kék lebélyegezetlen papírpénzt nem rájuk hagyta, hanem úgy intézkedett végrendeletében, hogy ha meghal, szemfedőjét öt darab kék ezresbankóból és mintegy ötven darab kék száz koronásból csinálják. A napokban meghalt Böjti Pál gazda. Hozzá tartozói szívesen teljesítették utolsó akaratát. Kivánsága szerint a régi kék papírpénzből csinálták neki szemfedőt a kóporsóba. Így most az öreg gazda a szó legszorosabb értelmében véve, vagyonát magával vitte a másvilágra.

Felrobbant egy rakéta a szatmári tűzoltóság tetején. A szatmári tűzoltóünnepélyen a tűzoltó torony tetején Puscasiu tűzoltóparancsnok egy rakétát akart kilőni. A rakéta közben felrobbant és 5 embert megsebesített. Puscasiu egyik kezét a kórházban levágták.

Nagy vasuti szerencsétlenség történt Ausztriában. Leoben stájerországi helység mellett a Róma—bécsi gyorsvonat összeütközött egy tehervonattal. A gyorsvonatnak több kocsija pozdorjává zúzdott. A szerencsétlenségnél 12 ember meghalt és harminchárman súlyosan megsebesültek. A szerencsétlenséget a forgalmi tisztviselő gondatlansága okozta.

Pénzért akarnak örölni a malmok. A gabonaárak nagy esése miatt a malmosok azzal a tervvel foglalkoznak, hogy pénzért fogják az őrlést végezni, mert a vámörléssel nem találják meg számításaikat. Ha a terv valóra válik, a gazdákat nagyon érzékenyen fogja sújtani, mert nagyon sokba fog kerülni az őrlés.

Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a FERENC JÓZSEF viz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jól tesz, s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Baromfivész ellen biztos szer
a „CALOBIN”

Ne mulassza el megrendelni használati utasítással. Ára literenként 80 L „CALOBIN” vezérképviselőt Cluj-Kolozsvár, Cal. Motilor—Monostori-út 87. szám.

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Keljünk harcra a baromfivész ellen!

Gazdatársadalmunknak általános gazdasági érdeke, hogy baromfiállományának vész elleni megvédésére idejében megtegyen mindent. Ezeknek az óvintézkedéseknek kellő időbeni elmulasztása épen olyan fájdalmas károkat okozhat a gazdának mint a tűz, vagy jégverés, ha ezen elemi-csapások ellen vagonát nem biztosítja.

A gondos és okos gazda mindég felkészülten várja az igen gyakran meglepetésszerűen jövő veszedelmeket. Baromfitenyészetekben a legfontosabb a *tisztaság*. Ezt az elsörendű feltételt minden gazda igen könnyűszerrel meghonosíthatja baromfiudvarában, hiszen minden gazdának van egy-két ügyes serdülő leánykája vagy igazi gazdának induló, értelmes fia, akiknek ha egyszer, kétszer megmutatjuk, hogyan lehet gondos gazdának, gazdasszonynak lenniük: szívesen meg is csinálják.

Talán mondanunk sem kell, hogy a vész tulajdonképeni főfészke a tisztátlanul tartott baromfiól, a heteken, hónapokon, sőt némelyeknél éveken keresztül az ólakban hagyott trágya — amit okos gazda igen előnyösen tud hasznosítani konyhakertészetében... Tehát mi is az első feladatunk? A baromfiólakat legalább minden héten egyszer alaposan kitararítjuk, havonként egyszer, kétszer oltó-mésszel kimeszeljük, — ha kívülről is meszeljük, annál biztosabb az óvintézkedés. Hogy könnyebben takarítható legyen az ól belseje: apró homokot szórunk az ülőkék alá. Ügyelnünk kell arra, hogy az ólak réseit is jól kitararítsuk, mert főként odahúzódnak be a baromfit nyugtalanító élösdik, amik a szegény állatok éjjeli nyugalmaát háborgatják.

Ezen egyszerű intézkedést minden gazda úgy a saját, valamint a többi gazdatársainak

jól felfogott érdekében, erkölcsi kötelességének kell, hogy tartsa, mert csakis abban az esetben és akkor lesz ezen előzetes óvintézkedésnek eredménye, ha minden gazda ezt cselekszi. Régebben, hatóságilag rendelték el ezen óvintézkedéseket, ma azonban a magyar gazda magára van hagyatva, tehát éljen a jótanáccsal.

A baromfivész elleni védekezés a fenti óvintézkedésekkel még nem lett százszázalékosan megoldva, mert a *vész fertőző csirái a levegőben vannak*. Nálunk, még mindég találunk olyan községeket, ahol a vészpusztította állatokat a fákra aggatják, hogy a vészt elűzzék a faluból s nem gondolnak arra, hogy éppen ezáltal okoznak mérhetetlen károkat a szomszédos községekben, sőt megyékben is... Éppen ezért, kötelességünknek tartjuk gazdáinkat figyelmeztetni arra, hogyha állományukból elpusztul egy állat, azt azonnal egésék, vagy temessék mélyen el.

Tudjuk, hogy a nyári hónapok a baromfivész legveszedelmesebb csiráit hordozzák magukban s éppen ezért a „Magyar Nép“, hivatásához hiven, most is tanácsadója kíván lenni gazdatársadalmunknak, vegyék fenti, valamint alábbi szavainkat megértéssel, mert nem felesleges költségekre beszéljük rá gazdáinkat, de bele akarjuk vezetni a gyakorlati tudomány mindazon titkaiba, amikhez másképpen nagy anyagi áldozatokkal jut. A tudomány sok mindenben állott és áll az emberiség hasznára s így a baromfivész megelőzésére is jólbevált szerek kaphatók. Forduljanak gazdáink a „Magyar Nép“ szerkesztőségéhez továbbra is bizalommal és mi igyekeznünk fogunk tanácsainkkal mindenben kiélegíteni.

Olvassátok a „KELETI UJSÁG“ot, Erdély magyar napilapját!

50%-os vasuti kedvezmény
Marosvásárhelyre. A vasut ve-
gázgatósága szeptember 2-7
napjaira 50%-os kedvezményt
ajánlott az Erdélyi Gazdasági
Egylet mezőgazdasági, ipari és
állatkiállítását látogatók ré-
gére. A kedvezményre vonat-
kozó rendelet értelmében menet-
díj jegy váltandó, a visszafelé
útatás ingyenes. A kedvez-
mény igénybevételéhez szüksé-
ges igazolvány az E. G. E. tit-
kársági hivatala Cluj-Kolozsvár,
A. A. Muresan (Atila u.) 10 és
Marosmegyei Földmives Szö-
vetség Targu-Mures-Marosvásár-
hely, Teleki Téka, 17 lej portó
díjban megküldi. A kiállítás-
ra küldött árukra külön kedvez-
ményt nyújtott a C. F. R. esze-
lyi kiállításon el nem adott
áruk 50% kedvezménnyel száll-
íthatók vissza a feladás helyére.

358 tojást tojt egy tyúk egy
esztendő alatt. Kanadában most
először el egy tyúk a tojás
termelékenységét. A tyúk 365
nap alatt 358 darab tojást
tojt. Ezenkívül még egy tyúk
tojt Kanadában, amelyik egy év
alatt 357 tojást tojt. Ennél a
tyúknál az a nevezetes, hogy
május 1. napján 120 darab tojást
tojt. Az ellenőrzést egyetemi ta-
nítók végezték.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet
szeptember 20-án Marosvásár-
helyre helyezte át a kiállítási
bizottságot. Az Erdélyi Gazdasági
Egylet annak a közlésére kért
meg, hogy a Marosmegyei Föld-
mives Szövetséggel karöltve
szeptember 3-6. napjain Ma-
rosvásárhelyt rendezendő mező-
gazdasági, ipari és állatkiállí-
tás kiállítását Marosvásárhelyre
helyezze át és ezuton is közli

az érdekeltekkel, hogy meg-
kereséseiket augusztus hó 20-tól
már Kiállítási Rendezőbizottság
Marosvásárhely címre küldhe-
tik. Az 50%-os kedvezmény
mellett való vasuti utazáshoz
szükséges igazolványok ugy
Kolozsvárt, mint Marosvásár-
helyen egyaránt kaphatók.

Panaszkodnak a bánáti liba-
tenyésztők az állatorvosi díjak
ellen. Bánátban nagyon sokan
foglalkoznak libatenyésztéssel.
A bánáti gazdák jól pénzelnak
a libák eladásából. Most a bánáti
libakereskedelem válságba
jutott, mert a Bukarestbe szál-
litandó libákhoz orvosi bizo-
nyítványt kell mellékelni arról,
hogy egészségesek. A liba ára
a piacokon darabonként 80 lej,
az állatorvos pedig a bizonyít-
ványért 100 lejt vesz. A bánáti
gazdák panaszban fordultak a
drága bizonyítványok ügyében
az állategészségügyi hatóságokhoz.

Bevált a „Porzol”! Balogh
András kepedi (Temesmegye)
előfizetőnkől megszivlelésre
méltó sorokat kaptunk. Leve-
lében elmondja, hogy az álta-
lunk küldött Porzol a mult
esztendőben nagyon jól bevált.
A kísérletet úgy végezte, hogy
félholdat rézgáliccal vetett, fél-
holdat pedig Porzollal. Balogh
András megállapította, hogy a
porzolózott búzának sokkal
szebb kalásza és szebb szeme
volt, mint a rézgáliccal pácolt
búzának. Azt is megemlíti elő-
fizetőnk levelében, hogy a ki-
keléskor meglehetően már állá-
pítani a Porzol jótékony hatá-
sát. Mindezekről eltekintve meg-
állapítja Balogh András levelé-
ben, hogy a porzolózott buzá-
ban nem lehetett üszögös sze-
met kapni. Ezen az alapon
ajánlja használatát. Megjegyi
azonban, hogy a mai buzaárak-
hoz viszonyítva a Porzol drága.

Szerkesztő megjegyzése: Ba-
logh András előfizetőnk levelé-
hez annyi hozzáfűzni valónk
van, a gyárak is belátták, hogy
a vegyszerek és mezőgazdasági
termények árai egymáshoz vi-
szonyítva aránytalanok. Ezért
a Porzol árát le is szállították.

PIAC

Nagy gabonatermés volt Er-
délyben! Erdély minden részén
szép gabonatermésről kaptunk
jelentéseket. Különösen a Kü-
köllőmentén van olyan bő ter-
més, amilyenre, évek óta nem
volt példa. A buza holdanként
8—10 mázsát adott. A kukorica
4—5 méter magasságúra nőtt
meg és minden szálon 3—4 nagy
cső van. A zab is kitünő termést
adott. A szőlőtermés nagyszerű-
nek ígérkezik, egy-egy szőlőtő-
kén 60—70 fejlett szőlőfürtöt le-
het megszámolni. Gyümölester-
més is szép mutatkozik, csupán
a szilvafákon nincs elegendő
termés. A szénatermés nem si-
került, bőven kárpótolja azon-
ban ezt, hogy a másod és har-
mad kaszálású sarju által bősé-
ges takarmányhoz jutnak a gaz-
dák.

Lesújtó eredménnyel végződött
a temesvári országos vásár.

A temesvári országos vásárra
4 ezer lovat, 2 ezer szarvas-
marhát és 3500 disznót hajtot-
tak fel. A vásár forgalma alig
nehány száz állat volt. A tehe-
neket darabonként 5—8 ezer
lejjel fizették. Külföldre a lova-
kat 2—3 ezer lejért vásárolták
darabonként levágásra. A hi-
zott disznók is nagyon olcsó
áron kelttek el. Élősúlyban ki-
lónként 18—20 lejjel fizették a
sertéseket.

A termény vásáron semmi
forgalom sem volt, a gazdák
eladatlanul vitték háza a vá-
sárra hozott gabonát.

MULATTATÓ

A CSILLAGOK.

*Eji utas sötét útját
a csillagok megmutatják:
„erre van a falu széle
ahol fejed lehajthatód
jámbor hivek küszöbére.“*

*Mikor szemünk — könnyben égve —
nem zárulhat pihenésre:
ébren tart a gond, a bánat:
hányszor érezzük melegét
a csillagok vigaszának!*

*Kinek nem volt ifjúsága?
szerelme, reménye, vágya?
mikor minden édes érzés
élet-tavasban andalog...
Ki ne tudná, hogy ilyenkor
a szerelmes ifju szívnek
mit mesélnek a csillagok?!*

Máthé András.

A csiga és a háza.

A gazdag ember hatalmas palotában lakott, amelynek annyi szobája volt, hogy elfáradt, amire végigsétált bennük. Az egész hatalmas palotát csak egyedül lakta és hogy egy szobája se maradjon használatlanul mindennap egy másikban vettetett ágyat magának estére. Így is egy egész esztendőbe telt, amíg minden szobáját végiglakta és csak azután kezdhetette megint előlről.

Háromszázhatvanöt szoba volt pontosan a palotában, amennyi nap van egy rendes esztendőben. Csak a szökő években volt a gazdag ember mindig megakadva, mert akkor a háromszázhatvanhatodik napon kellett volna már ismét az első szobába költöznie, vagy pedig a háromszázhatvanötödik szobában egymásután két éjjel aludnia. Ezt azonban nem tartotta magához illőnek, ezért hát le sem feküdt inkább, hanem egész éjjel evett, ivott és dorbézolt egymagában.

Hát amint egy szökőév utolsó éjjelén éppen ott ült terített asztalnál és a százféle finom ételt-italt kóstolgatja, csak hallja ám, hogy valaki megzörrenti az ablakot.

A gazdag ember kinéz, hát egy szegény vándor ember áll az ablak előtt és így szól hozzá:

— Három nap óta nem ettem, kérlek, adj egy darabka kenyeret asztalodról.

A gazdag ember azonban nagyon fosvány volt.

— Sajnálom, nem adhatok, — felelte. — Az én asztalomra kenyér helyett mindig csak foszlós kalács kerül.

— Hát akkor adj egy falatka kalácsot. A gazdag ember dühösen válaszolt:

— Ejnye, de szemtelen vagy! Rongyos koldus létedre foszlós, fehér kalácsot kívánál?! Ezt magam is megeszem.

‘Azzal már be is akarta csapni az ablakot. A szegény vándor azonban újból csak megszólalt:

— Nem hittem volna, hogy ilyen telhetetlen vagy. De hogyha már tovább kéne éhezniem, legalább a megfagyástól védj meg. Adj egy zugot hatalmas palotádban, ahol éjjelre a fejem lehajthatnám.

A gazdag ember kőszive azonban csak nem akart meglágyulni.

— Még mi nem jut eszedbe! — kiáltotta mérgesen. — Hisz magamnak sincs, ahol ma éjjel lefekhessem. Mindössze háromszázhatvanöt szoba van házamban s ez évben már minden szobát végiglaktam.

— Háromszázhatvanöt szobád van, csak ugyan? Jól vigyázz, ne hogy kiszorulj belőlük! — felelte a vándor, szomoruan bólintva fejével és máris eltávozott.

A gazdag ember dühösen csapta be az ablakot és újból asztalhoz ült. De az étel-ital sehogysem izlett neki. Egyre arra gondolt amit a vándor mondott. Végül is fölkelte hogy szobáit végigjárja és megszámlálja őket.

Hát csak járja sorra és számolja, számolgatja őket egymásután, jól vigyázza hogy egyet se tévedjen. Mégis, mire a szobák végére ért, csak háromszázhatvannégyet tudott megszámlálni.

— Ejnye, úgy látszik tévedtem, — zavart ennek az ostoba vándornak a beszédét — gondolta magában. — Azzal már indult visszafelé a szobákon és újból elkezdte számlálni.

De most már csak háromszázhatvanhárom szobája volt, még eggyel kevesebb.

— Nem, ez lehetetlen, — gondolta szusan. És megint újból kezdte a számlálást. De megint csak kevesebb volt eggyel. És mindannyiszor így volt. Minden újabb szá-

...sára, egyfel kevesebb szobát számolt
A gazdag ember azonban csak nem
ebben megnyugodni, hanem mindig
kezdte a számlálást, hogy hátha az
csak tévedett. És ez így tartott egészen
végig. A gazdag ember mind dühösebben
hadgált végig a szobákon s türelmét el-
szívve mind hangosabban számolta meg
a szobák száma pedig egyre fogyott, fo-
gott, amíg végre már alig volt belőle. Mire
százhatvanötödször kezdte, újból a szá-
mlást, fejével a falnak szaladt neki, mert
csak ez az egy utolsó szobája maradt.

Dühösen fordult meg, hogy hátha csak
ajtót tévesztette, de ajtót akkor nem lá-
már sehol, minden oldalról csak falak
körüli.

Ekkor azután magából kikelve ordítani
kezd és a falaknak rohant, hogy szétvesse
és azok is mind összebb és összebb szo-
bák. A gazdag ember végül is kimerülten
eset a padlóra és többé nem tudott ma-
radni.

Hogy meddig hevert így, nem tudja
mondani.

Amikor végre magához tért, háza olyan
szűk volt, hogy alig tudott megmozdulni
arra. Nagy kinnal bajjal kiásta magát alóla,
fogta a fejét, hogy levegőhöz jusson, hát
szor vette észre, hogy egykori fényes, palo-
mely milyen parányivá zsugorodott össze, sőt
őt magát is milyen kicsivé lapította. Ke-
lét lábát sem érezte, s ha mozdulni akart,
és mászni tudott, lassan, kinosan, hasával a
padlóra szorulva. Háza pedig ugylátszik örökre
szűkhez tapadt és azt is cipelnie kellett.

— Jaj, de éhes vagyok! — jutott hirtelen
gond és elindult, hogy ennivalót keressen
magának. Emlékezett arra a sok finom jó
ételre, amelyben része volt valamikor
és ebből annak a szegény vándornak egy fa-
saját is adott. De jó volna most csak pár
szó is abból a sokféle jóból, de hiába te-
szelgetett, terített asztalnak, ennivalónak
sem volt körülötte.

Nagy nehezen elért egy konyhakertbe.
Itt szép friss sóskaleveleket. Hej, vala-
mi ezt még főzve sem ette meg, mártásnak
szívta, most azonban így nyersen is jó-
ízűnek kezdte ropogtatni. De szerencsétlenség-
re egy asszony éppen sóskát szedett ott a
kertben.

— Ejnye, te csunya jószág, mit keresel

te az én sóskámban!? — kiáltotta az asszony,
és a falánk állatot a kerítésen át dobta.

A szegény csiga annyira megijedt, hogy
egészen összehuzta magát és a házába bujt,
hogy senki se bántassa.

Gyermekek jöttek arrafelé. Meglátva a
csigát, elkezdtek bottal lökdölni, s ezt kiál-
tozták neki:

— Csiga-biga gyere ki, ég a házad ideki!

Jaj, de megijedt erre az egyszeri gazdag
ember! Mi lesz, ha ez a csöppnyi háza is leég
fölötte.

Sietve dugta ki fejét a házából, de bizony
a gyermekek csak becsapták, és jót nevettek
rajta.

Arra jött egy ember és így szólt a gye-
rekekhez:

— Halljátok gyerekek, adjátok ide ne-
kem ezt a csigát, hadd vibessem háza a kis-
fiannak.

Jaj, de megijedt a csiga erre a hangra.
Rögtön megismerte róla azt a vándorembert,
akivel gazdag ember korában olyan szivtele-
nül viselkedett. Mi lesz, ha ez az ember most
majd bosszút áll rajta?

De nem történt semmi baja. A vándor
üres tarisznyájába került, s még néhány ke-
nyérmorzsát is talált ott, amit azonnal meg-
evett.

Mikor a vándor hazaért, kivette a csigát
a tarisznyából és a kisfiának adta.

— Csak ezt hozbattam neked, édes fiam,
— szólt. — Rosszul ment a sorom, a bosszu
vándoruton csak kevés jószívü emberre
akadtam.

A kisfiu azonban nagyon megörült a csi-
gának. Játszogatott vele, majd a káposztás
kertbe vitte, hogy ott kedvére jóllakhasson.
Örült most ennek is az egykori gazdag ember
s csöppnyi házával is megvolt elégedve és
legnagyobb boldogsága volt, ha a kisfiuval
eljárhatott. Jól tudta, hogy nem érdemli
meg a szegény emberektől, hogy megtűrjék
házukban, annál jobban igyekezett hát magát
itt megbecsülni s minél kevesebb kárt okozni
a konyhakertben. A palántákat nem rágta
meg, a sóskát sem bántotta, mint a többi csi-
gák szokták, mert tudta, hogy azt a kisfiu
mennyire szereti. Csak a káposztából evett,
mert ez volt elég a szegény embereknek is és
a csiga tudta, hogy mihaszna állat léteére sem
sajnálják tőle ezt az olcsó eledelt.

B. Czeke Vilma.

Apróságok * Adomák

Repülő rucák. Németország Bréma nevű városa környékén érdekes rucafajtát tenyésztnek. Ezek a rucák nagyon hasonlítanak a vadrucákhoz, nemcsak formára és színezetre, hanem még abban is, hogy jól tudnak repülni. Ezek a rucák csak regelenként jelennek meg gazdáik udvarán, hogy eleséget kapjanak, azután kirepülnek a környéken levő folyókra és tavakra. Érdekes, hogy ezekhez a házirucákhoz nagyon gyakran csatlakoznak vadrucák is. Ezért a vadászok ezt a rucafajtát rucavadászat alkalmával csalogatásra használják fel. Minthogy azonban ezek a szelid rucák színezetükben nagyon hasonlítanak a vadrucára, sokszor áldozatul esnek a vadászok golyóinak. Most egy német tenyésztő olyan színű repülő házirucát tenyésztett ki, amelyiknek színezete eltér a hozzá hasonló vadruca színétől. Ez a ruca fajta kitünően felhasználható a vadrucák csalogatására és mint haszon állat is megfizethetetlen, mert jóformán táplálék nélkül él és hűségesen visszatér naponta egyszer gazdájához.

Bogár-vásár.

Németország Frankfurt nevű városában a bogár gyűjtők minden évben bogár-vásárt rendeznek. Folyó évben most zajlott le a bogár-vásár. Ezen 10 millió bogarat adtak el. A legdrágább bogár egy afrikai ganajturó volt, 50 ezer lejért kelt el.

Fősvény apa.

Egy fősvény apa új cipőt vett a fiának és vasárnap délelőtt elvitte benne sétálni.

— Vigyázni kell az új cipőre, hogy el ne kopjon, — mondta fiának, — lehetőleg lépj nagyokat.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorúlnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadást fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van.

M. I. Ha a közgyűlés, illetve az igazgatóság az állásából elmozdította felmondás nélkül, úgy jogosítva van követelni a felmondási időre járó fizetését, ami az alkalmaztatási szerződésben ki van tüntetve, vagy ennek hiányában a munkaszerződések-ről szóló törvény ad.

D. I. Ha a gyermek a férj elhalálása előtt, a bírói ítéletben megjelölt napon született, akkor a gyermek törvényes bejegyzésével kell, hogy legyen bejegyezve az anyakönyvben, az eltűnt férj nevében. — Tehát, ha ez az állapot, úgy először törvényteleníteni kell és csak azután lehet törvényesíteni, ami nagyon nehéz dolog, mivel csak királyi kegyelemmel történhetik. Ha a gyermek születése az elhalálás tényének és napjainak megállapítása után, de a második törvényes házasság előtt történt, úgy utólagos anyakönyvi bejegyzéssel törvényesíthető a gyermek, a törvényték előtti, rövid eljárás után.

Cs. A. Szék. Az almamust sajtolása után fenmaradó törkölyt leghelyesebb feltakarmányoztatni. Almapálinka főzésre azért nem alkalmas, mert erjedés közben rendszeren meg szokott ecetesedni, illetőleg olyan kevés szeszpárlatot eredményez, hogy nem érdeemes kifőzni. Az almapálinkát (konyakot) leghelyesebb, mint már sokszor írtuk, a kierjett almamustból, vagyis almaborból főzni. Az almatörkölyt legelőnyösebben sertésekkel lehet feltakarmányoztatni.

Szerkesztői üzenetek

A hátralékos előfizetőink részére a kitöltött postautalványok szétküldését tovább folytatjuk. Már a legtöbb megyébe el is küldöttük s még csak Szabolcs, Szilágy, Szolnok-Doboka, Temes, Torda és Udvarhely megyékbe, továbbá az Okirályság és Bukovinában lakó előfizetőink részére nem mentek el az utalványok. Minden hátralékosnak 1931. dec. 31-ig állítottuk ki az utalványt. Az említett megyékben lakó hátralékos előfizetőink részére is pár hét leforgása alatt fokozatosan küldjük szét a postautalványt.

B. P. Mezőköbölkut. K. M. Erszakácsi. Sz. F. Olthéviz. P. M. Sarmaság. T. I. Temesvár. K. R. Csikinenaság. M. M. Tenka. O. S. Marosvásárhely.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletüket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

O. P. Argentina. A Dr. Dávid György-féle román-magyar és magyar-román szótár kiadóvállalatunknál, a Minerva Nyomda Rt.-nél kapható. Ára 180 lej és a portóköltég.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: P. J. Marosfalu 175, P. D. Székelyospatak 175, K. Ö. Mezőbergenye 175, F. J. Szinerváralja 170, H. B. Világos 175, V. J. Vadász 170, Ifj. Cs. A. Csikpálfa 175, M. I. Halmágy 175, Sz. M. Magyarregén 175, K. A. Mezőkerked 100, T. A. Palota 175, P. J. Szászregén 175, I. Zs. Olthéviz 175, Ifj. T. J. Fehéregyháza 175, K. I. Ákos 95, Hiteleszövetkezet Kisiratos 621, P. V. Szemlak 170, H. A. Kisiratos 175, P. P. Borosjenő 170, M. B. J. Berettyószéplak 175, T. S. Székelyhid 175, K. S. Bilardiószeg 175, O. S. Kovászna 175, Sz. G. Alvino 95, T. J.-né Gyulavarsánd 165, K. K. Belényes 175, B. M.-né Belényesujlak 175, F. J. Fugri-vásárhely 175, K. G.-né Hegykörszentmiklós 175 lej.

12 osztályu készpénz sorsjáték**Ha nyerpi akar nagy összeget, siessen venni mentő sorsjegyet**

Negyedik osztály huzása 1931. szeptember 6. Negyedik osztály huzása

Nyeremények kifizetését az „Albina Bank” garantálja.

Főnyeremény: 1.000.000 lej. — Nyeremények összege: 4.000.000 lej.

Minden sorsjegy 12 osztályon végig játszik. Sorsjegyek ára 100 és 50 lej.

Vidéki rendeléseknél 19 lej portókölségre hozzáadandó.

Sorsjegyek megrendelhetők kiadóhivatalunk útján is!

Központi Sorsjegyiroda Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului (Unió-u.) 16.

Az Új szövetségi szentírásteljes képes kiadása
25— lejért kaphatókönyvosztályunkban
Cluj-Kolozsvár, Str. Regina M.
(Deák Ferenc-utca) 1.A pénz előzetes beküldése
mellett portómentesen
szállítjuk.

Utánvételezésnél a portó 16 lej

Week-endezők, turisták, cserkészek
nagy hasznát látják**Tulogdy:****Turisták és cserkészek**

című könyvének.

Főbb cikkek:

A turistaság fogalma és feladata. A cserkészet története és célja. Fel-szerelés. Első segélynyújtás. Élelmi-szer, sütés, főzés. A turistáskodás szabályai. Menetelés. A táborozás. Kerékpáros turistaság. A motorkerékpár. Az automobil. A vízi turistaság. A sziklamászás. A téli turistaság és sielés. A téli turistaság. A sielés. A szán Turaleírások Turistakalau-zok szerkesztése. Turistaalkotások-Turistaegyesületek élete. — Turista muzeumok. A turistaság és az iskola. A turistaság és az idegen forgalom. Turistaság és honismeret. Turista tizparancsolat. Irodalom. Kapható a

MINERVA

könyvkereskedésben

Cluj, Reg. Maria (Deák F.-u.) 1. sz.

A pénz előzetes beküldésére portó-mentesen küldjük.

Gazdák Takarékpénztára Rt.

Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei 38 (Ref. Theol.)

Telefon 119 sz.

Takarék betéteket a leg-
előnyösebben kamatoztat.
Váltókölsönöket folyósít.Valódi homespun uri és női
divatszöveteket készít és
önkölségi áron
elad a**„DOMBRIA”**

házi szövéstet

Cluj-Kolozsvár,
Strada Brătianu (v. Király-utca) 51.A legkitünőbb szakorvosok
utmutatása alapján készült

CZELNAI:

DIÉTÁS SZAKÁCSKÖNYVE

minden betegség pontos szakszerű diétájával

140— lejért kapható a Miner-
vánál, Cluj-Kolozsvár, Strada
Reg. Maria (Deák-F.-u.) 1. sz.Vidékre a pénz előzetes beküldésére,
vagy utánvétellel küldjük.

Idejében szerezzük be!!

BREZNAY:

**A tűzoltás és tűz ellen
váltó védekezés**c. könyvét 20 lej beküldése
ellenében azonnal portómen-
tesen küldi a**MINERVA**Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
(Deák Ferenc utca) 1. sz.

Olvassuk a

„Magyar Nép“-et!

Ha sikert akar elérni, úgy hirdessen
a**„Magyar Nép”-ben!****Kolozsvári****Takarékpénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.**

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii Főter) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett
fogad el és rendszerint fel-
mondás nélkül fizet vissza. —
Olcsó kölcsönöket nyújt.Fiókjai: Dej Diciosánmartin Alba-
Julia, Targu-Murás, Oredes, Timi-
soara. (Dés, Dicsőszentmárton,
Gyalafehérvár, Marosvásárhely,
Nagyvárad és Temesvár.) **ROKOR**

Saját tőkéi 145 millió lei.

Affiliált intézetei:

Torda aranyos várm. Tak.-pénztár
Rt. Turda (Torda), Alsófehérm.
Gazdasági Bank és Tak.-pénztár
Rt. Aiud (Nagyenyed), Udvar-
hely megyei Takarékpénztár
Odorheiu-Székelyudvarhely,
Cristur (Székelykeresztur),
Szászregényvidéki Takarékpénztár
és Hitel Rt. Reghin Szász-
regén, — Népbank Rt.
Huedin, Bánffy hunyad
és Szamosújvári
Hitelbank Rt. Gherla
— Szamosújvár. —Minden bankügyletet
a legelőnyösebben végez.
Áruraktárai a vasut mellett.

Rendelje meg a

Pásztortűz

Irodalmi folyóiratot

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.
Negyed évre 140 L.Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatószámot!**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt**Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

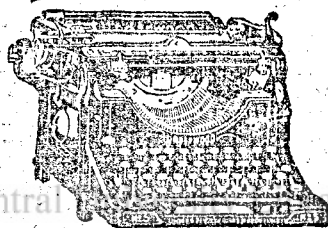
Fiókin tézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh,
Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagycenyedi Kisegítő Tak. pénztár
R.-T. Aiud-Nagycenyed és ennek
Uioara-Marosújvári fiókin tézete. —

Saját tőkéik:

60.000.000 Lei.Foglalkozik a banküzlet minden
ágazatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —*Engedélyezett devizahely.***Írógépek**Smith Premier Nr. 60. Remington,
Underwood és Corona író-
gépek gyári árban kaphatók.Gyári raktár amerikai és német
írógép és sokszorosító kellékek-
ből. Speciális javítóműhely az
összes rendszerű gépek részére.
Használt írógépekből nagy raktár.**KÖRMENDY MIHALY**Cluj—Kolozsvár,
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9—51. — Telefon 9—51**„Transsylvania” Bank Rt**

Cluj-Kolozsvár.

Fiókin tézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosújvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csíkszereda,
Csíkszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,

Elfogad betéteket, leszámítól
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.**Ujra olcsóbb lett a SZUPERFOSZFÁT!**

Szuperfoszfát biztosítja a termést! Szuperfoszfát növeli a jövedelmet!

Ősziakat sohase vessünk SZUPERFOSZFÁT nélkül, mert a 16—18%-os vízben és citrátban
oldható foszforsav tartalmu SZUPERFOSZFÁT feltétlen sikert és eredményességet biztosít!
Jó minőségű, vitaminokban gazdag, egészséges, romlás nélkül ellartható, biztos és nagy zöldség-
és gyümölcstermés csak SZUPERFOSZFÁT használatával érhető el!

A kálihiány pótlására, ajánlunk 40%-os kálisót.

Díjtalan szaktanácsot és használati utasítást ad:

**„MARASESTI” Műtrágyagyár R.-T. Cluj-Kolozsvár,
Str. Avram Iancu (volt Petőfi-utca) 3 szám.**Végül a „MAGYAR NÉP” kiadóhivatala, a mezőgazdasági egyesületek és kamarák, a gazda-
körök, a MÁV gépgyár lerakata „AGROTECHNICA” Cluj-Kolozsvár és a vidéki képviselők.